

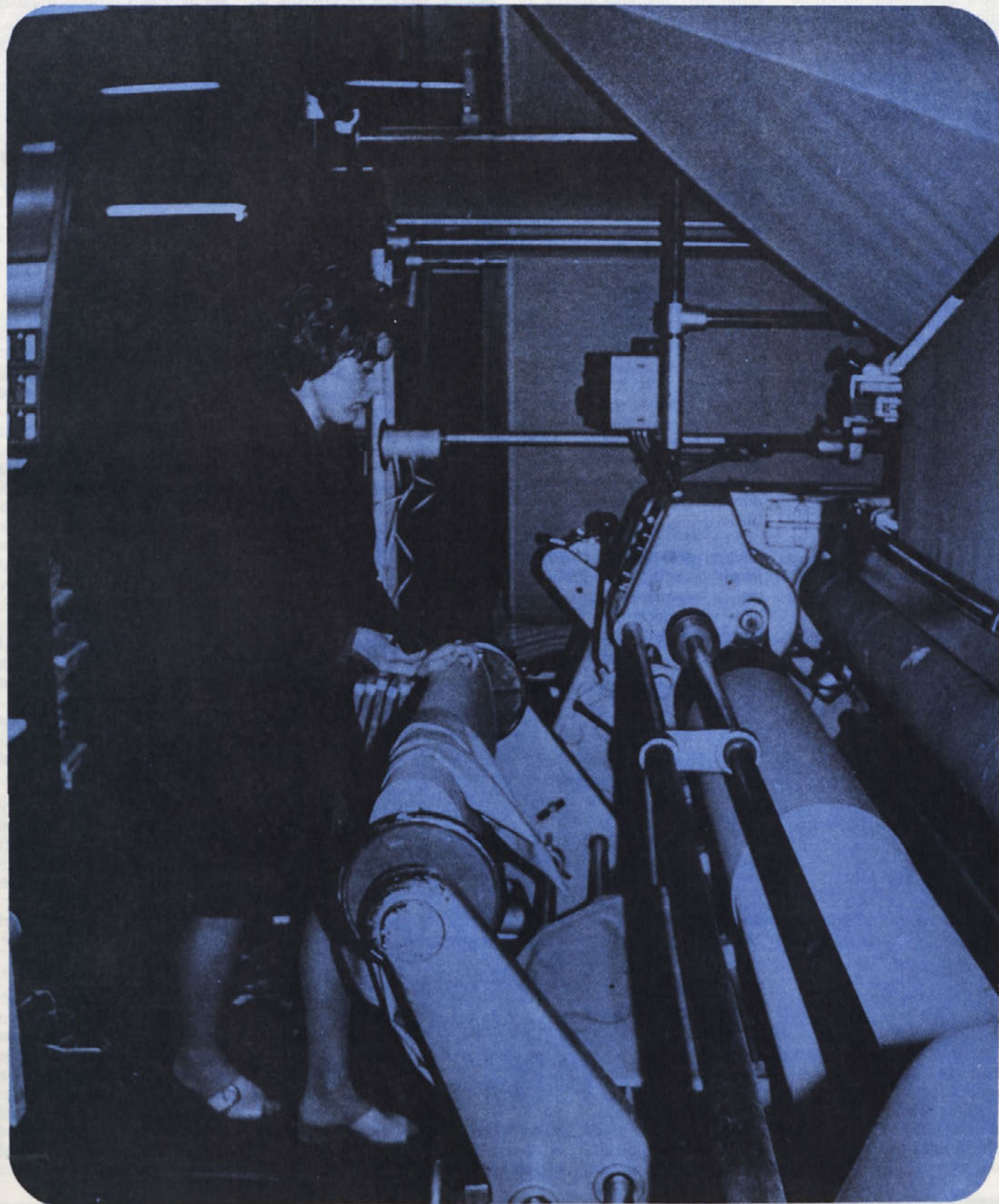

Novo mesto, 2. aprila 1975

Številka 4 / Leto III

Novoteks

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO

Osnove in merila za razporejanje dohodka

1. Določila samoupravnega sporazuma tekstilne panoge

Kot rezultat združenega dela se upošteva celoviti dohodek temeljne organizacije združenega dela. To je dohodek povečan za sredstva amortizacije nad minimalnimi stopnjami. Ta celoviti dohodek se razporeja na:

- pogodbene obveznosti,
- financiranje splošnih družbenih potreb,
- zadovoljevanje skupnih potreb v samoupravnih interesnih skupnostih,
- osebne dohodke, osebne prejemke in skupne potrebe v organizaciji združenega dela,
- razširitev materialne osnove združenega dela, rezerve in amortizacija.

V samoupravnem sporazumu tekstilne panoge skupine predilnic, tkalnic in oplemenitilnic so dogovorjena enotna merila odvisnosti rezultatov (dohodek + amortizacija nad minimalnimi stopnjami) je osnova pri oblikovanju sredstev za osebne dohodke.

V sporazumu panoge je opredeljen normalni poslovni uspeh. Ob normalnem poslovnem uspehu bi moral celovit dohodek zadoščati:

- za osebne dohodke, ki so dogovorjeni kot normalni,
- za sklad skupne porabe v višini sindikalne obveznosti,
- za poslovna in rezervna sredstva v višini 3 % od poprečno uporabljenih poslovnih sredstev.

Višina osebnih dohodkov podpisnic je v celoti odvisna od doseženega celovitega dohodka. V primeru, da se poslovni rezultati poslabšajo, je treba znižati višino dohodkov, v primeru pa, da se poslovni rezultati izboljšajo, se avtomatično povečuje masa osebnih dohodkov.

Če organizacija združene dela dosega slabše poslovne rezultate, mora skupna komisija podpisnic zagotoviti analizo ekonomsko-finančnega poslovanja z ustreznimi ukrepi. Analizo posreduje skupna komisija podpisnic v obravnavo in ukrepanje, družbenim dejavnikom občine, republiškem odboru sindikata tekstilne panoge in gospodarski zbornici.

Navedeni ukrepi imajo namen, da se izvedejo ukrepi prej, preden bi zašla podpisnica v izgubo.

2. Določila samoupravnih sporazumov naših tozdv

Podobno kot samoupravni sporazum tekstilne panoge, vsebujejo tudi samoupravni sporazumi tozdv (sporazumi so v obravnavi) podobna merila za razporejanje dohodka na del za osebno in splošno porabo in del za razširjeno reprodukcijo.

V samoupravnem sporazumu tozdv je navedeno, da bodo tozdi namenili za razširjeno reprodukcijo najmanj 3 % od poprečno uporabljenih poslovnih sredstev. Prav tako je tudi določeno, da se dohodek povečan za amortizacijo nad minimalnimi stopnjami razporeja na:

- osebne dohodke,
- sklad skupne porabe,
- pogodbene in zakonske obveznosti,
- sredstva za razširjeno reprodukcijo.

V primeru, da tozdi izloči za razširjeno reprodukcijo manj kot 3 % poprečno uporabljenih poslovnih sredstev, mora delavski svet podjetja podrobno obravnavati poslovanje takega tozda.

Neglede na ta določila, ki okvirno določajo razpoložljivo maso osebnih dohodkov temeljne organizacije združenega dela, so v sporazumu določena sledeča merila:

- plansko usmerjanje osebnih dohodkov, s tem da se z gospodarskim planom planira masa osebnih dohodkov preko planske vrednosti točke;
- odvisnost mesečne vrednosti točke za izračun osebnih dohodkov od doseženega ekonomsko-finančnega rezultata poslovanja podjetja kot celote in posameznega tozda za preteklo obračunsko obdobje;
- odvisnost mesečne vrednosti točke od izvrševanja proizvodnega plana tozda.

Medsebojna odvisnost posameznih elementov je izražena v korekcijskem odstotku. Ta merila ne izključujejo obvez, da je treba za razširjeno reprodukcijo nameniti najmanj 3 % od poprečno uporabljenih poslovnih sredstev.

Temeljna organizacija združenega dela, ki bo dosegla boljše poslovne rezultate od tistih, ki so doseženi za podjetje

kot celoto, bo po izračunu izplačala višje osebne dohodke, pri slabših rezultatih pa nižje.

V sporazumu je nadalje določeno omejevanje osebnih dohodkov neglede na merila, in to v primeru, če povečani dohodek ne zadošča za pokritje tekočih obveznosti. V primeru, da tozdi iz svojega dohodka ne more pokriti bruto osebnih dohodkov izračunanih po korekcijskih odstotkih, mora v soglasju z ostalimi tozdi sprejeti sanacijske ukrepe, nepokriti del izplačanih osebnih dohodkov pa solidarno pokrijejo ostali tozdi v obliki posojila.

Namen teh meril je, da s pravičnejšo razdelitvijo dohodka pospešijo boljše gospodarjenje, večjo produktivnost, nadaljnji razvoj tozda in podjetja kot celote, smotrnejše naložbe v modernizacijo in v nadaljnji razvoj, ter dosežejo hitrejšo obračanje poslovnih sredstev.

Če primerjamo določila sporazumov naših tozdv z določili sporazuma panoge, ugotovimo odvisnost višine osebnih dohodkov od doseženega poslovnega rezultata pri obeh sporazumih. To je eno od osnovnih načel našega družbenoekonomskega sistema.

DRAGO

Obračunavanje prispevkov od osebnih dohodkov

S 1.1.1975 smo prešli na obračun osebnih dohodkov po bruto sistemu, kar pomeni, da bo vsak član delovne skupnosti vedel, koliko znaša njegov bruto zaslužek in koliko od tega prispeva za financiranje splošne in skupne porabe.

Vrednost točke se je s 1.1.1975 preračunala na bruto, kar je razvidno na obračunskem listu (kuverti). Na samem obračunskem listu imate obračun vseh prispevkov in davkov prikazan v skupnem odstotku in znesku. Po odštetju prispevkov in davkov iz bruto OD dobimo neto OD. Višina prispevkov in davkov je enaka lanske in bo v veljavi za prve mesece letošnjega leta, ker se o prispevnih stopnjah za leto 1975 še nismo dogovorili. Stopnje prispevkov in davkov so različne glede na to, ali gre za osebni dohodek, dosežen v delovnem razmerju s polnim delovnim časom (redno delo), z delom izven rednega delovnega časa (nadure) itd.

1. primer

Od delavca iz novomeške občine

Bruto OD	5.157,43 din
prisp. 30,77%	1.586,94 din
neto OD	3.570,49 din

2. primer

OD delavca iz trebanjske občine

bruto OD	5.157,43 din
----------	--------------

prispevki 29,91 % 1.542,59 din
neto OD 3.614,84 din

Delavec iz novomeške občine bo za enako delo prejel 44,35 din manj neto osebnega dohodka kot delavec iz trebanjske občine.

Glede na to, da je na kuverti prikazana le skupna prispevna stopnja, lahko sami izračunate, koliko prispevate za financiranje posamezne interesne skupnosti. O spremembi katerekoli prispevne stopnje, ki bo vplivala na spremembo skupne prispevne stopnje, vas bomo sproti obveščali.

Podrobnejši pregled po posameznih prispevnih je bil priložen v kuverti ob zadnjem izplačilu osebnih dohodkov.

V novem sistemu financiranja splošne in skupne porabe je delavčev neto osebni dohodek odvisen ne samo od družbene priznane vrednosti vloženega dela, ampak tudi od deleža, ki ga v okviru sprejetih samoupravnih sporazumov prispeva za zadovoljevanje splošne in skupne porabe.

Razlike zaradi različnih stopenj prispevkov, po katerih so se delavci na različnih področjih odločili financirati samoupravne interesne skupnosti, vam prikazujemo v dveh primerih, glede na prebivališče delavca. Vrednost točke in ocenitve delovnega mesta je enaka za oba primera.

Predstavljamo TOZD Strešnik

Strešnik se je v našem glasilu že enkrat predstavil, takrat še kot obrat. Lani, ko se je Novoteks samoupravno organiziral po temeljnih organizacijah združenega dela, je tudi obrat Strešnik postal TOZD v sklopu Novoteksa. Tokrat se predstavlja drugač, ko ima za seboj že dveletno poslovanje; obratovati je namreč začel v sredini februarja 1973.

PROIZVODNJA

V času obstoja so v Strešniku naredili 9.173.904 kosov strešnikov: 1973 3.724.471 kosov ali 354.711 povprečno na mesec; 1974 5.449.433 kosov ali 454.119 na mesec. Torej se je povprečna mesečna proizvodnja povečala za 28%. To je vsekakor lep uspeh, na katerega je vplivala predvsem večja privajenost delavcev, večje izkušnje, boljša organizacija dela ipd. Seveda moramo omeniti tudi težave, s katerimi se je Strešnik srečeval lani. To so v glavnem zastoji, ki so povzročili, da proizvodnja ni bila še večja.

Tako smo zaradi izpada proizvodnje zaradi pomanjkanja surovin (predvsem cementa) izdelali 320.000 strešnikov manj, zaradi okvar na napravah 420.000, zaradi izpada električne energije 70.000, zaradi pomanjkanja delovne sile 485.000 in zaradi drugih zastojev 90.000 strešnikov manj. Zaradi navedenih vzrokov je bila proizvodnja manjša za 1.385.000 strešnikov. V idealnih pogojih bi bila torej povprečna mesečna proizvodnja okrog 570.000 kosov.

Seveda pa je treba upoštevati, da idealnih pogojev ni, zato so zastoji planirani tudi za naprej. Pri tem je bilo skrbno analizirano, na katere zastoje lahko vplivamo v večji meri, na nekatere pa je vpliv manjši ali nemogoč. Tako pomanjkanje delovne sile to leto ne bi smelo biti tako pereče kot lani. Zmanjšanje je predvideno tudi pri zastojih zaradi okvar na napravah. Tudi ostali zastoji naj bi bili po načrtu manjši. Seveda pa na pomanjkanje cementa ali izpad električne energije ni možno vplivati.

Zaradi zmrzovanja je v planu za zimske mesece predvidena manjša proizvodnja. Plan zastojev za 1975 predvideva zmanjšanje proizvodnje zaradi:

pomanjkanje surovin	za 91.000 kosov
okvar na napravah	za 272.000 kosov
izpada električne energije	za 45.000 kosov
pomanjkanje delovne sile	za 63.000 kosov
ostalega	za 36.000 kosov
Skupaj	507.000 kosov

To pomeni, da naj bi letošnji zastoji znašali le še 37% lanskih.

PRODAJA IN TRG

Za prodajo je leto 1973 in polovica 1974 pomenilo čas uvajanja novega izdelka, saj prej obarvani betonski strešnik, razen manjših izjem (uvoz iz Italije), graditeljem ni bil poznan. Obdelati je bilo potrebno trgovska podjetja, projektantske organizacije, gradbena podjetja in jih seznanjati s prednostmi nove kritine.

Posebno v drugi polovici lanskega leta se je povpraševanje po naših strešnikih močno povečalo, tako da je nekako od avgusta dalje vsa proizvodnja sprti prodana. Lani je bilo prodanih skupaj 5.505.165 strešnikov. Največ naše kritine je porabila Slovenija (85%), sledijo Hrvaška (11%), Makedonija (2%), Bosna in Hercegovina (1%) in Srbija (1%). Zanimanje za strešnike vedno bolj narašča. Pri vsem tem je zanimivo dejstvo, da razen v Sloveniji in Hrvaški ni trgovina tista, ki bi uvajala novo kritino, temveč predvsem projektantske organizacije in nekatera gradbena podjetja. Vendar vse večji prevozniki stroški vedno bolj onemogočajo večjo prodajo v oddaljenih območjih, saj pride strošek za prevoz enega strešnika npr. v

Beograd 1,05 din, v Sarajevo 1,80 din, v Skopje pa celo 3,15 din.

Od skupne količine je bilo prodano trgovskim podjetjem 67%, neposredno gradbeništvu 11% in v lastni maloprodaji 22%. V oči pada razmeroma majhen odstotek prodaje neposredno gradbenim podjetjem, vendar je treba upoštevati, da znaten del gradbeništvu kupi preko trgovskih podjetij.

Ohrabrujoče je dejstvo, da se naša kritina ni ustavila samo pri pokrivanju individualnih hiš, temveč se vse bolj uporablja tudi za pokrivanje večjih objektov blokavske gradnje.

PERSPEKTIVA

Iz poslovnega poročila za 1974 je razvidno, da je tozid Strešnik zaključil poslovno leto z izgubo 881.851 dinarjev pri povečani stopnji amortizacije nad minimalno za približno 700.000 din. V poročilu je še omenjeno, da je na negativni poslovni rezultat vplivala premajhna proizvodnja in s tem realizacija, prevelika poraba izdelavnega materiala in sorazmerno velik odstotek loma.

Glede na tako stanje je delavski svet tozida Strešnik dne 27. 2. 1975 sklenil, naj se takoj izdelava sanacijski program. Imenovana je bila sanacijska komisija, na kateri je 5 članov Strešnika, centralni DS pa je imenoval v to komisijo še nekaj članov iz drugih tozdov.

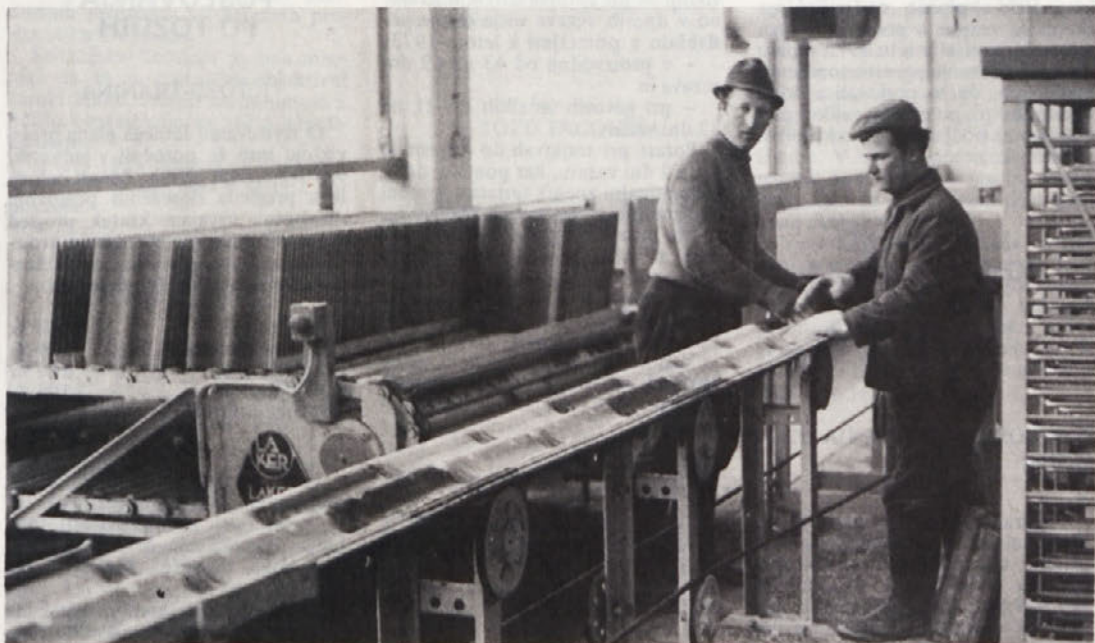
Znatno povečanje proizvodnje je omejeno s samo tehnolo-

gijo. Investicijski program predvideva letno proizvodnjo 6.930.000 strešnikov (brez posebnih komadov) pri proizvodnji 1.100 strešnikov na uro, kar je moč izpolniti in pri obratovanju 300 dni na leto v treh izmenah. Strešnik sedaj obratuje v dveh izmenah. Uvedba tretje izmene je vezana na izpopolnitev sušilnic, predvsem gre tu za skrajšanje časa sušenja. Seveda bodo nujne tudi redne dobave peska, cementa itd. Tu je še vprašanje zimskih mesecev, saj že normalna zima zaradi zmrzovanja peska lahko močno zmanjša proizvodnjo.

V poročilu izstopa tudi podatek o odstopanjih povprečnih porab izdelavnega materiala od kalkulativnih porab. To odstopanje znaša kar 1.962.557 din ali 17,6%. Prav gotovo so tu še velike notranje rezerve tako pri porabi materiala, kot pri zmanjšanju izmeta. Po drugi strani pa je nujno ugotoviti realnost kalkulativnih porab.

Vse take in podobne probleme sanacijska komisija zelo skrbno analizira, preverja proizvodne pogoje in stroške. Na osnovi njenih ugotovitev bodo sprejeti ukrepi (takojsnji in dolizvodno) do največje možne mere ob čim manjših stroških.

S tem bo zagotovljeno uspešno poslovanje TOZD Strešnik; ali, z drugimi besedami, Strešnik bo prišel „na zeleno vejo“, kar si seveda najbolj želi kolektiv Strešnika in širši kolektiv Novoteksa. Posebno še, ker je tržišče našim strešnikom naklonjeno.

Takole v Dobruški vasi v naši TOZD proizvajajo strešnike

Pregled poslovanja za leto 1974

I. UVOD

V poslovnem letu 1974 je podjetje doseglo zadovoljive ekonomsko-financične rezultate poslovanja. Na poslovanje podjetja so v letu 1974 vplivali tako zunanji kakor notranji pozitivni in negativni faktorji. Naj naštejem samo nekatere zunanje faktorje, ki so negativno vplivali na poslovni uspeh:

— V letu 1974 je bila dosežena visoka stopnja inflacije, ki se je odražala v porastu nabavnih cen nekaterim materialom in storitvam. To je vplivalo na visok porast stroškov poslovanja.

— Devalvacija dinarja je vplivala na podražitev reprodukcijskega materiala iz uvoza.

— V 1974 so bile uvedene dodatne družbene dajatve, ki so vplivale na porast stroškov poslovanja.

— Poslabšanje splošne likvidnosti jugoslovskega gospodarstva je otežkočalo preskrbo s surovinami, poleg tega pa se je povečal odpis terjatev za okoli 500 milijonov starih dinarjev.

Prenasičenost tržišča s tekstilnimi izdelki je delno vplivala na porast zaloga gotovih izdelkov.

Poleg zunanjih faktorjev, ki so vplivali na poslabšanje poslovnega uspeha podjetja, pa so v veliki meri vplivali tudi notranji faktorji, in sicer — zagon treh novih tovarn, — pomanjkanje ustreznih strokovnih kadrov za skoraj podvojeno proizvodnjo.

V veliki meri je na slabši poslovni rezultat vplivala premajhna delovna odgovornost nekaterih delavcev.

Poslovni rezultat podjetja kot celote je seštevek pozitivnih in negativnih rezultatov tozdov. Brez dvoma lahko zaključimo, da je definiranje poslovnih rezultatov po tozdih v letu 1974 vplivalo na povečanje skupnega rezultata podjetja. V primeru, da nam bi v letu 1975 uspelo urediti poslovanje pri vseh tozdih do take mere, da bi poslovali z dobičkom, bi to pomenilo veliko prelomnico za podjetje v smeri krepitve ekonomske moči.

II. PREGLED POSLOVANJA ZA PODJETJE KOT CELOTO

1. STROŠKI POSLOVANJA (fiksni stroški)

Planirani stroški poslovanja so preseženi za 10%. Z gospodarskim planom smo načrtovali stroške poslovanja v skupnem znesku din 181.919.895. Dejanski stroški poslovanja so znašali 198.569.000. din ali za 16.649.363.- din več. Na porast skupnih fiksnih stroškov so vplivale prekoračitve in sicer:

— pri stroških porabljenega režijskega materiala, drobnega inventarja za 54 %;

— pri ostalih storitvah za 62 %;

— pri stroških toplega obroka za 66 %;

— pri zakonskih obveznostih za 78 %;

Samo zaradi povečanja družbenih dajatev so stroški preseženi za 9.019.117.-din.

Velik vpliv na višino stroškov poslovanja ima celoten delovni kolektiv, prav posebno delavci, ki s svojimi odločitvami neposredno vplivajo na stroške.

2. OSEBNI DOHODKI

V letu 1974 smo izplačali skupni znesek bruto osebnih dohodkov din 115.372.166, ali za 1 % več, kot smo planirali. Dovoljeno maso bruto osebnih dohodkov po samoupravnem sporazumu tekstilne industrije smo presežili za 2 %. Pri gibanju skupnih osebnih dohodkov je zabeležen višji porast režijskih osebnih dohodkov na račun znižanja deleža izdelavnih osebnih dohodkov.

Poprečni mesečni neto osebni dohodek na zaposlenega se je povečal od 2.242.- din v letu 1973 na 2.735.- din v letu 1974 ali za 22 %

Razpoložljiva masa osebnih dohodkov, ki se lahko izplača, je izračunana po merilih samoupravnega sporazuma. Osnovni elementi, ki vplivajo na višjo maso osebnih dohodkov, so:

— doseženi poslovni rezultat, — čim hitrejša obračunavanja vložnih sredstev, — dosežena skupna akumulacija (ostanek dohodka + amortizacija).

3. OBRATNA SREDSTVA

V letu 1974 smo beležili stalen porast zaloga obratnih sredstev. Zaloge so se običajno povečale v proizvodnji in pri gotovih izdelkih izraženo v dnevih vezave se je stanje poslabšalo v primerjavi z letom 1973:

— v proizvodnji od 43 na 62 dni vezave in

— pri gotovih izdelkih od 21 na 32 dni vezave.

Porast pri terjatvah do kupcev je le za 2 dni vezave, kar pomeni, da se je nominalni znesek terjatev povečal sorazmerno s porastom realizacije. Na porast zaloga je poleg prečasnega obračunavanja vplival splošen dvig cen, neusklađenost nabave s proizvodnjo, slab plasman konfekcijskih izdelkov ter povečanje proizvodnje v novih obratih.

Vzporedno z naraščanjem zaloga obratnih sredstev pa so se zmanjševali viri financiranja obratnih sredstev.

4. PREGLED ZAPOSLENIH

Skupno število zaposlenih se je povečalo do konca lanskega leta na 2.632 delavcev. Po stanju na dan 31. 12. 1974 je bilo v tozdih zaposlenih:

v tozdu TKANINA	1.019
v tozdu PREDILNICA	
Metlika	285
v tozdu KONFEKCIJA	942
v tozdu STREŠNIK	100
v tozdu TRGOVINA	67

v skupnih službah, IVS in menzi Novo mesto 219
SKUPAJ PODJETJE 2.632

V primerjavi z letom 1973 se je poprečno število zaposlenih povečalo za 24 %. Najvišji porast je v konfekciji (za 61 %), v strešniku (za 41 %) in v trgovini (za 35 %).

5. CELOTNI DOHODEK IN RAZDELITEV

Po posameznih elementih je lani plan celotnega dohodka in razdelitve izpolnjen v naslednjih odstotkih:

celotni dohodek	88, %
materialni stroški	84, %
dohodek	97, %
pogodbene obveznosti	99, %
zakonske obveznosti	178, %
osebni dohodki	100, %
ostanek dohodka	67, %

Nizka realizacija v konfekciji in strešniku je vplivala na nizek odstotek izvršitve letnega plana celotnega dohodka. Kljub temu pa je dohodek podjetja dosežen v višini 97 % planiranega dohodka. V veliki meri je na to vplivala nekoliko nižja raven nabavnih cen surovin in prihranki pri proizvodnih stroških (variabilni stroški).

Planirani ostanek dohodka je dosežen v nižjem znesku iz istega razloga kot pri izvršitvi plana celotnega dohodka.

Skupni ostanek dohodka, 27.607.000.- din, se deli na družbene dajatve, rezervna sredstva, sklad skupne porabe in na poslovni sklad.

V primerjavi z letom 1973 se je ostanek dohodka povečal za 55 %.

III. PREGLED POSLOVANJA PO TOZDIH

1. TOZD TKANINA

O izvrševanju letnega plana proizvodnje smo že poročali v januarjski številki našega glasila. Zaradi celovitega pregleda doseženih poslovnih rezultatov navajam kratek pregled doseganja oziroma preseganja proizvodnega plana po posameznih delovnih enotah, in sicer (v odstotkih):

v predilnici II	102, %
v pripravi tkalnice	104, %
v tkalnici	100, %
v pletilnici	105, %
v oplemenitilnici	105, %

— pozitivni faktorji, ki so vplivali na preseganje planskih obveznosti, so: — povečanje produktivnosti, to je boljše izkoriščanje delovnega časa; — boljše izkoriščanje strojnih kapacitet.

Kvaliteta naših tkanin je ostala na nivoju preteklega leta. Kvaliteti naših tkanin bo potrebno posvetiti veliko pozornosti, ker pri II. in III. kvaliteti izgubimo precejšen del dohodka. Prav tako je kvaliteta pomembna zaradi vedno večje konkurence na tržišču.

V letu 1974 smo prodali 3.657.000 metrov tkanin in pletenin. Od tega:

trgovski mreži 43 % (lani 34 %),
tujim konfekcijam 19 % (lani 14 %),
lastnim trgovinam 6 % (lani 5 %),
izvoz 10 % (lani 18 %),
naši konfekciji 22 % (lani 29 %).

Iz navedenih podatkov je razvidno, da se je povečala prodaja trgovski mreži in tujim konfekcijam, na drugi strani pa sta se zmanjšala izvoz in prodaja naši konfekciji.

Z gospodarskim planom smo planirali 1.004 zaposlenih, dejansko pa je bilo v letu 1974 poprečno 999 zaposlenih. Po stanju konec leta se je število zaposlenih povečalo na 1.019.

Plan stroškov poslovanja (fiksni stroški) je bil presežen za 3 %. Na preseganje plana skupnih stroškov je vplival porast družbenih dajatev ter v manjši meri porast nekaterih drugih stroškov. Bistveni element, ki vpliva na doseženi finančni rezultat poslovanja, je višina poslovnih stroškov. Problem poslovnih stroškov bo treba obravnavati na slehernem delovnem mestu.

Pri proizvodnih stroških smo v 1974 beležili tendenco zniževanja. Na višino proizvodnih stroškov vpliva manjši odpadki in manjše število zaposlenih delavcev.

Doseženi celotni dohodek je znašal 335.822.000 din. Po posameznih elementih je letni plan izpolnjen v naslednjih odstotkih:

celotni dohodek	105,5, %
variabilni stroški	93,1, %
fiksni stroški	105,0, %
ostanek dohodka	201,3, %

Doseženi ekonomski rezultati tozda TKANINA so ugodni. Na dosežene rezultate so vplivali naslednji faktorji:

— višja količinska prodaja od planirane,
— dvig cen tkaninam,
— nižje nabavne cene surovin,
— prihranki pri stroških proizvodnje,

— zmanjšanje prodaje v tujino.
Ostanek dohodka se je po sklepu delavskega sveta tozda razdelil na del za pokritje izgube tozdu KONFEKCIJA in tozdu STREŠNIK, na sklade tozda in na ustrezne družbene dajatve.

2. TOZD PREDILNICA METLIKA

Letni plan proizvodnje je tozdu PREDILNICA izpolnil 97%. Zaradi nizke izvršitve proizvodnega plana se je zmanjšala produktivnost in izkoriščenost kapacitet.

Za leto 1974 smo planirali 218 zaposlenih. Dejansko je bilo zaposlenih 248 delavcev, ali 30 delavcev več.

Stroške poslovanja je tozdu presežl za 18 % Plan stroškov je presežen zaradi obresti od najetih kreditov v znesku 1.950.000.- din. Večje preseganje je pri družbenih dajatah zaradi uvedbe novih prispevkov. Delno pa so stroški poslovanja preseženi zaradi izdatkov ob gradnji nove predilnice.

Pregled poslovanja za leto 1974

Ker tozđ PREDILNICA Metlika nima lastne prodaje gotovih izdelkov, se ekonomski rezultat obračuna na podlagi posebnega sporazuma s tozđom TKANINA. Osnova za izračun poslovnih rezultatov je vloženo delo.

Letni plan celotnega dohodka je izpolnjen v naslednjih odstotkih:

celotni dohodek	93,7 %
variabilni stroški	83,9 %
fiksni stroški	113,2 %
ostanek dohodka	171,6 %

Tudi tozđ PREDILNICA je pokrival sorazmerni del izgube tozđov KONFEKCIJA in STREŠNIK v obliki posojila.

3. TOZD KONFEKCIJA

Letni plan proizvodnje tozda je izvršen 75%. Po posameznih delovnih enotah je bila dosežena naslednja izvršitev letnega plana:

konfekcija Novo mesto	86 %
konfekcija Trebinje	81 %
konfekcija Vinica	66 %
pri kooperantih	45 %

Skupno smo proizvedli v lastnih konfekcijah nekaj manj kot 1 milijon kosov konfekcijskih izdelkov.

Se večji izpad kot pri planu proizvodnje je zabeležen pri izvršitvi prodajnega plana. V primerjavi s letom 1973 smo sicer prodali za 11 % več, vendar je izvršitev prodajnega plana prenikla, da bi zagotavljala vsaj minimalen poslovni rezultat. Prodajni plan za domači trg je dosežen komaj 65%. Od planiranih 850 tisoč kosov smo uspeli prodati le 555 tisoč kosov. Izvoz hlač, izdelanih iz naše tkanine, se je v primerjavi z lanskim letom znižal za 42 %, letni plan pa je izpolnjen 78%. Nekoliko boljše je pri „lonu“ v primerjavi z lanskim letom, glede na planske obveze pa znaša izvršitev le 72 %.

Od skupnega plana prodaje 1.250 tisoč kosov smo uspeli prodati 855 tisoč kosov ali 68 %.

Zaloge gotovih izdelkov so se povečale od 82 tisoč kosov v začetku leta na 277 tisoč konec leta. Če bi se zaloge povečale sorazmerno s porastom proizvodnje, bi znašalo normalno povečanje na približno 110.000 kosov.

Z gospodarskim planom smo planirali 822 zaposlenih. Dejansko je bilo zaposlenih 871 delavec. Po stanju ob koncu leta se je število povečalo na 942.

Stroški poslovanja tozda kot celote so preseženi za 100 %. Občuten porast je zabeležen pri porabljenem režijskem materialu, potnih stroških, transportnih storitvah, obrestih od kreditov in pri izdatkih za reklamo in propagando.

Na porast stroškov poslovanja je poleg podražitev vplivala tudi povečana poraba.

Po posameznih delovnih enotah je letni plan stroškov izpolnjen v naslednjih odstotkih:

pri konfekciji Novo mesto	99 %
pri konfekciji Trebinje	104,8 %
pri konfekciji Vinica	92,3 %
pri krojilnici	139,7 %
pri skupnih službah tozda	138,4 %

Plan celotnega dohodka in razdelitve je izpolnjen v naslednjih odstotkih:

celotni dohodek	56,5 %
variabilni stroški	55,4 %
fiksni stroški	109,8 %

Zaradi prenizke realizacije na eni strani in previsokih stroškov poslovanja na drugi strani je konfekcija zaključila poslovanje s poslovno izgubo v znesku 21.616.480.-- din. Znesek izgube se je povečal še za izločitve na sklad skupne porabe za izplačilo regresov in za plačilo ustreznih družbenih dajatev.

Na negativni poslovni rezultat so po oceni sanacijske komisije vplivali naslednji razlogi:

Subjektivni faktor se kaže v:

- premajhni oziroma neustrezni delovni odgovornosti,
- slabi delovni disciplini in
- slabih medsebojnih odnosih vodstvenih in vodilnih delavcev v konfekciji.

Objektivni razlogi, ki so vplivali na poslovanje v letu 1974, so:

- zagon dveh konfekcij,
- pomanjkanje osnovnega izdelavnega materiala, tako domačega kakor tudi iz uvoza,
- prenasičenost jugoslovanskega tržišča konfekcijskih izdelkov,
- pomanjkanje ustreznih strokovnih kadrov,
- pomanjkanje ustreznih skladiščnih prostorov in ustreznih prostorov za krojilnico.

Sanacijska komisija je bila mnenja, da bi se navedeni objektivni vzroki lahko omejili na minimum z boljšo organizacijo in večjo angažiranostjo.

V letu 1974 nobena od konfekcij ni dosegla pozitivnega rezultata poslovanja.

4. TOZD STREŠNIK

Od planirane proizvodnje 7.751.800 kosov je bilo dejansko proizvedenih 5.449.433 kosov ali 70 % planirane količine. Poprečno na mesec je bilo proizvedenih 454.000 kosov, kar je bilo premalo za rentabilno poslovanje.

Od planiranega izmeta v višini 2 % je bilo doseženega izmeta v višini 5,8 %, od tega je bilo na relaciji surovi strešnik do prevzema v skladišče 4,6 %, v samem skladišču pa 1,2 %. Poleg tega je bilo v letu 1974 za 3,1 % klasiranega strešnika.

Velik problem je poraba izdelavnega materiala, ki je v letu 1974 stalno naraščala. Velike porabe so pri cementu in kremenčevem posipu, kar je zneslo okoli 144 milijonov starih dinarjev.

Plan prodaje je izvršen 76%. Stanje v prodaji je ugodno, kar se vidi iz dosežene količinske prodaje. Celotna proizvodnja lanskega leta je bila prodana.

Od skupne količine je bilo prodano:

trgovski mreži	67 %
gradbeništvu	11 %
v maloprodaji	22 %

Prodaja v maloprodaji postopoma narašča in vpliva na porast realizacije, ker poleg prodajne cene iztržimo še maržo in del kondicij, ki jih priznavamo ostalim kupcem. Maloprodaja vpliva tudi na izboljšanje likvidnosti zaradi gotovinskih vplačil.

Stroški poslovanja so se gibali v planskih okvirih. Letni plan je izvršen 97%.

Plan celotnega dohodka in razdelitve je dosežen v naslednjih odstotkih:

celotni dohodek	72,8 %
variabilni stroški	74,7 %
fiksni stroški	98,2 %

Zaradi premajhne količinske proizvodnje in realizacije, zaradi prevelikih porab izdelavnega materiala in zaradi prevelikega loma je Strešnik zaključil poslovanje z izgubo v višini 881.851.-- din. Izguba se še poveča za izločitve na sklad skupne porabe po sindikalni listi.

Poseben problem, ki je vplival na slab poslovni rezultat, so veliki zastoji. Zastoji so bili v določenih primerih objektivni (pomanjkanje cementa, redukcije in nekateri lomi), v veliki meri pa so bili posledica subjektivnih činiteljev (izostanki, slaba delovna disciplina, namerni lomi itd.). Majhna proizvodnja vpliva tudi na višino osebnih dohodkov, zato so pri takšnem stanju prizadeti prizadeti delavci.

5. TOZD TRGOVINA

Plan bruto prodajne vrednosti je izvršen 99%. Po posameznih trgovinah je letni plan izvršen v naslednjih odstotkih:

Novo mesto, Glavni trg	94 %
Bršlin	104 %
Metlika	77 %
Sarajevo	106 %
Trebinje	98 %
Bor I	83 %
Čačak	100 %
Vrbas	130 %
Karlovac	119 %
Bor II	84 %
Kosovska Mitrovica	84 %
Zenica	113 %
Vinica	91 %

Najugodnejša izvršitev letnega plana je pri trgovinah v Vrbasu, Karlovcu in v Zenici.

Koeficient obračuna obratnih sredstev je znašal v letu 1974 2,26

in je prenizek v primerjavi s trgovskimi podjetji.

Stroški poslovanja trgovin so bili doseženi v višini 105 % planiranih. Na preseganje plana stroškov je vplivala podražitev materiala in storitev ter občuten porast zakonskih obveznosti.

Plan celotnega dohodka in razdelitve je izvršen v naslednjih odstotkih:

celotni dohodek	99,5 %
nabavna vrednost	96,8 %
kondicije	88,6 %
stroški poslovanja	106,5 %
ostanek	108,3 %

Ostanek dohodka se je razdelil na del za pokrivanje izgub tozdu KONFEKCIJA in STREŠNIK, na del za sklade tozda in na del za obvezne družbene dajatve iz delitve.

Iz pregleda po posameznih trgovinah je razvidno, da štiri trgovine, ki so v letu 1974 redno poslovale, niso dosegle pozitivnega finančnega rezultata. Te trgovine so: Metlika, Bor I, Bor II in Vinica.

Na podlagi doseženih poslovnih rezultatov I. polletja in za 9 mesecev lanskega leta so bili v tozdu Trgovina sprejeti in realizirani ukrepi za izboljšanje finančnega stanja. Letni obračun rezultatov je pokazal, da je tozđ Trgovina bistveno izboljšal svoje poslovanje v primerjavi s predhodnimi obračunskimi obdobji.

ZAKLJUČEK

Iz navedenih podatkov lahko zaključimo, da je podjetje kot celota naredilo v letu 1974 velik korak za utrjevanje ekonomske moči. To se ni pokazalo pri poslovnem učinku za lansko leto, pač pa je osnova, ki nam v perspektivi zagotavlja razvoj podjetja. Na podlagi analize so samoupravni organi tozđov in podjetja imenovali komisijo za pripravo in izvedbo sanacijskega programa v tozđih, ki so v letu 1974 poslovali z izgubo. V komisijah so tudi člani iz tozđov, ki so pokrivali izgubo, kar je garancija, da se bo sanacijski program dosledno izpeljal.

Vedno večja konkurenca na domačem tržišču, ki se je že v letu 1974 pokazala tako pri plasmanu tkanin in pletenin, kakor tudi pri plasmanu konfekcije, nas sili k racionalnejšemu gospodarjenju in k likvidaciji izgub pri obratih oziroma tozđih, ki jo povzročajo.

Jubilejno leto 1975

Leto 1975 poteka v znamenju proslav 30-letnice osvoboditve. Trideset let je minilo od dneva, ko se je človek oddahnil ob koncu največje morije in uničenja v svoji zgodovini.

V tem letu, ko obujamo spomine na težke, a slavne dni naše polpretekle zgodovine, je prav, da se spomnimo tudi na ceno za to svobodo, da jo bomo znali še bolj ceniti in braniti. Čeravno je celo leto 1975 jubilejno, se bodo praznovanja v glavnem zvrstila v poletnih mesecih, ko praznujemo po republikah začetek vstaje jugoslovanskih narodov in narodnosti, pa tudi dan zmage nad fašizmom je pred vrati.

Dva praznika sta tik pred nami: 27. april, dan osvobodilne fronte, obletnica, ki jo Slovenci slavimo kot začetek najširše zastavljene organiziranega boja proti okupatorjem in vsem sovražnikom svobodnega ter demokratičnega življenja, in 1. maj, praznik delovnih ljudi vseh dežel na svetu. To je dan, ko se svobodni delovni ljudje veselimo svojih uspehov, in dan, ki daje še vedno zatiranim in izkoriščanim delavcem nove moči v boju za svoje pravice.

27. april 1941. Komaj tri tedne po nemškem napadu na Jugoslavijo so se v Ljubljani zbrali zastopniki Komunistične partije Slovenije, ki je bila pobudnik sestanka, in predstavniki Sokola, krščanskih socialistov in kulturnih delavcev, ter ustanovili Osvobodilno fronto slovenskega naroda kot vseslovensko organizacijo za boj proti okupatorju. Osvobodilna fronta, katere vodilna sila je bila KPS, je odigrala velikansko vlogo pri oblikovanju politične in akcijske enotnosti naprednih slojev slovenske družbe, saj je bila njena rast sočasno idejna rast naših delovnih ljudi, njihov iz dneva v dan odločnejši boj za pravičnejšo družbeno ureditev. Šlo je zlasti za jasno in neposredno odločitev za oboroženi boj z okupatorjem. Kardeljeve točke so na prvi seji plenuma Osvobodilne fronte konec junija sprejeli predstavniki vseh skupin, ki so se do takrat že zbrale v OF, ki je prav na tem plenumu tudi dobila svoje dokončno ime.

Osvobodilna fronta se je v poletnih mesecih naglo širila na nove skupine in je predvsem začela dobivati nenavadno hitro, močno in množično podporo. Zaradi tega je začel Kodrič ob sodelovanju ljudi iz osnovnih

skupin OF pripravljati podrobno izdelan in deklarativen program OF, ki ga je takrat že oblikovani vrhovni plenum OF sprejel v jeseni 1941. Ta dokument je dobil ime „Devet temeljnih točk“ ter je postal osnovna usmeritev vsega slovenskega osvobodilnega boja.

1. maj, praznik delovnih ljudi praznujemo od 1889, ko so na prvem kongresu II. internacionale proglasili 1. maj za mednarodni praznik dela v spomin na krvave dogodke, ki so se odigrali tri leta prej v Chicagu.

Prvi maj je v stari Jugoslaviji potekal v duhu boja za delavske pravice, proti vse večjemu približevanju naše buržoazije fa-

šizmu in nacizmu, proti poskusom ukinjanja priborjenih pravic delavskih množic.

Pri proslavljanju 1. maja je za naše narode silno pomembno obdobje narodnoosvobodilnega boja, saj je bilo le-to tesno povezano z nacionalno in socialno revolucijo. Proslava 1. maja 1942 v osvobojeni Foči je prerasla v veliko svečanost, ki so se je udeležili člani vrhovnega štaba s tovarišem Titom na čelu. Istega dne so splitski skojevci sredi mesta na zvonik cerkve obesili veliko rdečo zastavo s srpom in kladivom. 1. maja 1943 so Ljubljancani sredi sovražnikovih tankov in strojnici priredili veličastne demonstracije. Na ljubljanskem gradu so zagoreli kresovi, z glavne pošte pa sta zavihrali proletarska in slo-

venska zastava. 1. maja 1944 je iz ust 198 tekstilnih delavcev, jugoslovanskih internirancev v taborišču Mielsen v Nemčiji zadonela po barakah internacionala. Delavci so nato zažgali tovarno, Nemci so jih z orožjem pogladi v gorečo tovarno, kjer so zgoreli. Leta 1945 je 1. maj pomenil osvoboditev Trsta in Gorice.

Danes praznujemo 1. maj v državi, kjer delavci resnično uveljavljajo ustavno načelo, da so delavski razred in delovni ljudje nosilci oblasti in da upravljajo z vsemi družbenimi zadevami. To pomeni, da delavski razred in delovni ljudje odločajo o pogojih in rezultatih svojega dela in življenja, o celotnem procesu družbene reprodukcije in o vseh pogojih družbenega življenja.

Vsak praznik, ki ga praznujemo, veseleč se svojih delovnih uspehov in zmag, je tudi obveznost za nas, da vztrajamo na naši poti in da za lepši jutrišnji dan vložimo vse svoje napore.

Po stezah partizanske Jelovice

Republiška konferenca SZDL SR Slovenije bila 11. in 12. januarja pokrovitelj množične 18. zimsko-športne spominke prireditve „Po stezah partizanske Jelovice“.

Prireditev je bila posvečena 30-letnici zmage nad fašizmom in 33. obletnici legendarne dražgoške bitke, v kateri so Nemci januarja 1942 leta doživeli hud poraz, ki je imel velik pomen za nadaljnji razvoj NOB na Gorenjskem in v Sloveniji.

Dražgoško bitko je izbojeval Cankarjev bataljon od 9. do 12. januarja 1942, v času najtežjih preizkušenj za mnoge evropske narode, v času, ko se je NOB v Jugoslaviji že močno razplamtel. Takrat je bil nacizem na višku svoje vojaške moči.

Cankarjev bataljon je štel nekaj nad 200 borcev z visoko moralno-politično zavestjo. Za tisti čas je bil dobro oborožen. Položaje za obrambo je uredil vzdolž vasi Dražgoše pod južnimi obronki Jelovice. Na teh položajih je tri dni odbijal napade Nemcev.

Nemci so se za napad dobro pripravili. Njihov cilj je bil uničiti to partizansko enoto, ki je imela za seboj že mnogo uspešnih akcij. Zbrali so vse razpoložljive sile in topništvo in 9. januarja 1942 z okoli 3000 možmi udarili na Dražgoše. Pri tem so utrpeli velike izgube. Po nepotrjenih podatkih so izgubili

150 mož, mnogo več pa je bilo ranjenih. Za svoj poraz so se kruto maščevali nad vasjo Dražgoše. Požgali so vas z vsemi gospodarskimi poslopji, šolo, sokolskim in prosvetnim domom in cerkvijo. Dražgoše so tedaj imele 84 hišnih števil in so bile ena večjih vasi v Selški dolini.

Pogorišče so še minirali, 50 prebivalcev, mož, fantov in otrok so ustrelili.

Člani „TVD Partizan“ iz Novoga mesta (trije iz Novoteksa) smo se udeležili množičnega pohoda Selca-Kališe-Dražgoše. Namesto v globokem snegu, kot v legendarni bitki pred 33 leti, so Dražgoše sprejele udeležence v sončnem in toplem, prav spomladanskem vremenu.

Vsi udeleženci, bilo nas je več kot šest tisoč, smo se po prijetni hoji po jeloviških gozdovih zbrali pri osnovni šoli v Dražgošah na osrednji slovesnosti.

Po zanimivem prikazu dražgoške bitke je o dogodkih pred 33 leti govoril sekretar medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko Ludvik Kejžar. Poudaril je, da je imela dražgoška bitka velik vpliv na razvoj dogodkov v NOB, saj je bila največji dotednji spopad partizanov z Nemci in je pokazala, da številčno še sicer šibke partizanske vojske okupator nikakor ne more zlomiti. Ko je govoril o se-

danjih razmerah pri nas, je med drugim opozoril, da pomeni vseljudska obramba nadaljevanje nekdanjega partizanskega vojskovanja in da je to prava oborožena oblika boja naših narodov za samoupravni socialistični razvoj.

Prireditev „Po stezah partizanske Jelovice“ se razvija in nadaljuje z namenom, da mladi rod iz leta v leto privablja v Dražgoše in na pobočja Jelovice, da s pohodi in tekmovanji v zimskem času goji spomin na junaške dni iz NOB. Zato je prireditev živ in trajen spomenik, ki ga mladina ob obletnicah znova in znova gradi in vzdržuje.

Vsi ti pohodi in akcije se odvijajo pod geslom: „V NARAVI ZBIRAJMO MOČI ZA DELO!“
TATJANA

Strokovno izobraževanje

Ker je v središču dogajanja v gospodarstvu trg in služba marketinga, ki je povezana z vsemi dejavniki v tem gospodarskem krogu (nabava, proizvodnja, prodaja, skupne službe, finančni sektor, služba načrtovanja in analiz, razvojni oddelek, je DITTIS Novoteksa organiziralo 1. marca v menzi predavanje na temo „Mesto in vloga marketinga v dobro organizirani in sodobno vodeni delovni organizaciji“.

Predavanje je bilo dobro obiskano. Zahvalo smo dolžni prof. dr. Leonu Jerovcu s tekstilne fakultete, ki nam je povedal marsikaj zanimivega. Da pa bi o tem vsaj malo seznanili naše bralce, naj na kratko povem nekaj besed o marketingu.

Marketing je služba, ki je izredno hitro postala ena najresnejših služb v sodobno vodeni delovni organizaciji.

Popolni marketing je star ravno 20 let. 1954 je bila v Washingtonu mednarodna konferenca, ki je dala program za marketing. Program popolnega marketinga ima tele elemente:

1. Analiza trga. To je skrbno preučevanje vsega, kar potrošniki potrebujejo in želijo, in tudi raziskane značilnosti tržišča.

2. Razvoj izdelkov. Vzorci in proizvodnja izdelkov naj bodo taki, kakršne žele kupci. Na vsak način je napačno postaviti se na stališče, da so sedanji izdelki že dobri ali celo najboljši.

3. Izbira pravilne poti do potrošnika mora temeljiti na izkustvih in dobrem poznavanju situacije (kanali distribucije).

4. Organizacija prodaje. Osebnost stik s kupci in izobrazba prodajnega kadra ima vedno večjo vlogo.

5. Reklama. Odnos do kupca, tako do grosista, kot do

maloprodajalca. Direktna reklama pri potrošnikih.

6. Ekonomska propaganda, simpoziji, seminarji, večanje prodaje, brošure, razstave, sejmi, embalaža itd.: – odkrivanje potencialnih potrošnikov – način pristopa k posameznim klientom.

7. Cena. Analiza cen, ustrezni aranžmani, prodajni in plačilni pogoji, ugodnosti.

8. Stroški distribucije. Analiza in kontrola stroškov po rajonih, kupcih, proizvodih, načinih prodaje, prodajalcih itd.

9. Podatki o konkurenčnih delovnih organizacijah: analiza in primerjava teh podatkov.

10. Sistematično sortiranje in tekoča analiza: situacija na osnovi zbranih podatkov.

Kaj je marketing?

Obstaja več definicij, naj navedemo nekaj najtočnejših.

a) Marketing je služba, ki skrbi za gladek tok izdelkov in uslug od proizvajalca do potrošnika.

b) Marketing je strokovna – štabna služba prodaje in nabave, ki ima nalogo pripraviti vse informacije za čim točnejše delovanje operativne prodaje, da se tako doseže največji uspeh za podjetje.

c) Marketing je analiza, organizacija, programiranje in kontrola sredstev politike in aktiv-

nosti podjetja, usmerjena na potrošnika z namenom, da zadovolji potrebe in želje posamezne skupine potrošnikov tako, da se gotovo doseže dobiček.

Definicija po c) je mnenje Philipa Kotlerja, enega najbolj znanih strokovnjakov na po-

dročju sodobnega marketinga.

Iz teh nekaj besed vidimo, da je v današnjem času nujno organizirati marketing službo, ker je to gotovo najboljša pot za prodajo izdelkov in s tem za priliv denarja v blagajno podjetja.

IVO

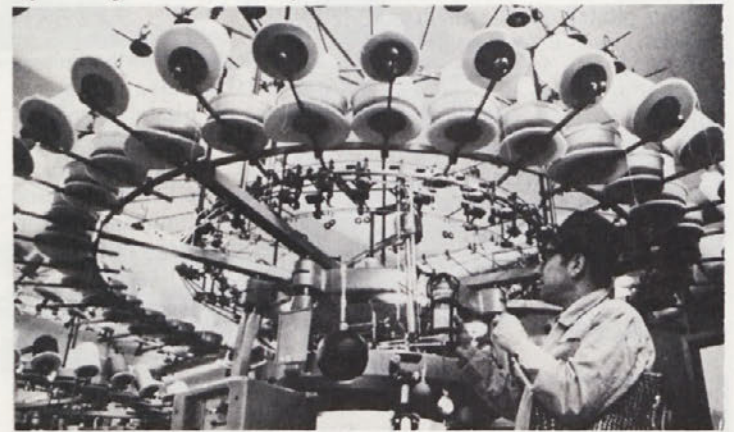
Novosti v varstvu pri delu

Kmalu po sprejetju nove zvezne in republiške ustave je bilo potrebno prilagoditi tudi zakon o varstvu pri delu, ki ga je 16. oktobra 1974 sprejela republiška skupščina SRS.

Delovne organizacije v Sloveniji morajo na osnovi republi-

pri delu, načini periodičnih preiskav mikroklima, ropota, vibracij, sankcije zoper kršitelja sporazuma v delovni organizaciji itd.

Samoupravni sporazum o varstvu pri delu bo veljal za celotno podjetje. Sestavni del tega

V vseh oddelkih redno merimo ropot, vlago, razsvetlavo itd.

škega zakona o varstvu pri delu do 25. maja letos sprejeti samoupravni sporazum o varstvu pri delu. V bistvu je samoupravni sporazum razčlenjen republiški zakon o varstvu pri delu. V njem so konkretizirane naloge in dolžnosti vseh zaposlenih, dolžnosti delovne organizacije na področju varstva pri delu, pristojnosti inšpekcijskih organov, določeni so načini in roki poučevanja na področju varstva

sporazuma pa so navodila o varnem delu, ki bodo sestavljena za vse oddelke oziroma za posamezna delovna mesta. Tudi seznam osebnih zaščitnih sredstev z rokom trajanja je del sporazuma.

Sporazum bodo obravnavali delavci na svojih zborih, sprejet pa bo takrat, ko bosta dve tretjini zaposlenih podpisali izjave, da se strinjata z določbami tega sporazuma. RF

PRISLI PRISLI PRISLI PRISLI PRISLI PRISLI PRISLI PRISLI

Od 17. februarja do 17. marca 1975 so v Novoteks prišli naslednji delavci: v konfekcijo Novo mesto: Tončič Dako, Tončič Edelgard, Cindrič Marija, Muharemagič Vlasta, Penca Ivanka, Zrimšek Franc, Nikolič Nada, Kirn Olga, Kirn Branko, Huč Jožefa in Jordan Marija; v konfekcijo Vinica: Flajnik Marjana, Zalec Marija Čadonič Francka, Zunič Ana, Cajnar Marija in Margan Marija; v IVS: Iler Anton, Brezovar Franc in Pucelj Avgust; v tkalnico:

Grubar Anton, Kulovec Silvester, Pate Igor in Saje Drago; v menzo Novo mesto Maradin Ivan; v oplemenitilnico: Jerkovič Anto, Medic Vera in Florjančič Frančiška; v trgovino Kos. Mitroviča Martinovič Sevdija; v predilnico Novo mesto: Matanovič Anto, Dujmovič Damir, Jožef Franc, Klobučar Jože, Todič Dragomir, Miškovič Luca, Foršček Alojz in Prime Martin; v pripravo Kresal Emilija.

ODŠLI ODŠLI ODŠLI ODŠLI ODŠLI ODŠLI ODŠLI ODŠLI OD

V istem času so podjetje zapustili: konfekcijo Novo mesto: Luzar Mihaela, Škedelj Angelca, Komljanec Julijana, Lužar Franc, Starič Ana, Pavlin Renata in Horvat Vinco; konfekcijo na Vinici Basar Dragica; oplemenitilnico Furman Martin; predilnico Novo mesto: Stojanovič Milorad, Radojčin Dobrovo,

Rezelj Miroslav in Plankar Slavka; skupne službe tkanina Uhan Majda in Turk Franc; pripravo: Žabkar Marija, Saje Joško in Simič Tadija; tkalnico: Gorenc Alojz, Jerman Janez in Gerdenc Jože; prodajalno Sarajevo Skaka Mehmed; menzo Novo mesto Stare Milan; IVS Iler Anton, Strešnik Junkar Jože.

Modni kotiček

Če se navdušujete za novo modo, vas bo gotovo pritegnil model krila, ki ga vidite na ski-ci. To modno krilo je ukrojeno iz štirih pol, ima pas, ki ga krasi sponka, ter sega pod kolena. Izdelano je iz artikla Frane, iz 100-odstotne volne in v prijetni modni barvi.

Model je res zelo eleganten in nadvse primeren za današnji čas.

TATJANA

Postanite član Prešernove družbe

V vsako družino knjige Prešernove družbe, to je geslo glavne odbora Prešernove družbe in nas zaupnikov.

Kot vsako leto, tako bodo tudi letos izšle pri tej založbi zelo kvalitetne, poceni in za vsakogar primerne knjige. Te knjige posebno priporočamo šolski mladini, saj so zelo primerne za čtivo.

V REDNI KNJIŽNI ZBIRKI PREŠERNOVE DRUŽBE BODO IZŠLE NASLEDNJE KNJIGE:

Bogato ilustriran Prešernov koledar za leto 1976. Beno Župančič: Plat zvona – roman. V njem pisatelj opisuje mladega človeka pred drugo svetovno vojno. Milena Mohorič: Hiša umirajočih – roman. Avtorica prikazuje življenje konec preteklega stoletja na vzhodnem Štajerskem ter politični boj z nemškutarji. Fran Milčinski: Ptički brez gnezda – mladinska povest. Že naslov knjige pove, da govori o mladini in o njeni vzgoji. To knjigo imajo v šolah za obvezno čtivo.

ZAHVALA

Vsem članom kolektiva, ki so mi ob smrti očeta izrazili sožalje, posebno pa tistim, ki so se udeležili pogreba v Selu na Vipavskem, se v imenu bratov, sestre, njihovih družin in v svojem imenu najiskreje zahvaljujem.

BAVČAR

DOLENJSKO PRVENSTVO ZA MLADINKE IN MLADINCE

V mesecu marcu je bilo v Sevnici na zelo težkem kegljišču letošnje prvenstvo za mladince in mladinke. Tekmovanje je bilo ekipno in posamično. Tega tekmovanja so se udeležili tudi naši mladi kegljači in dosegli zelo dobre rezultate.

Ekipno je mlada ekipa Novoteksa zasedla 4. mesto in podrla 1366 kegljev (Berlan 361, Blažič 350, Janežič 331, Dolinar 324). Med posamezniki pa je v disciplini 1 x 200 lučajev zasedel Jože Blažič odlično 3. mesto med 21. tekmovalci.

Pri mladinkah, ki so tekmovaly samo posamezno, je Majda Konda zasedla 5. mesto (310 podrtih kegljev), Mira Staniša pa 7. mesto (300). Če upoštevamo, da vsi ti naši tekmovalci igrajo šele 3 mesece, so njihovi rezultati več kot zadovoljivi.

Profesor Dr. Ivo Bonač, dr. Dušan Hrovat in Manja Pečnik – Vovkova so napisali knjigo Higiena in kozmetika. Napotki v tej knjigi bodo prav gotovo koristni za vsakogar.

Vse te knjige veljajo vezane v platno 100,00 din, broširane pa 70,00 din.

Poleg omenjenih knjig dobi vsak naročnik, ki v celoti poravnana naročnino do 30. junija, še knjigo Miška Kranjca Povest o dobrih ljudeh, po kateri bo spomladi posnet film.

NAROČNIKI ZBIRKE ROMANOV „LJUDSKA KNJIGA“ BODO PREJELI ŠEST KNJIG, IN SICER:

Helen Keller: Zgodba mojega življenja (Čarodejka). Kot majhen otrok je pisateljica prebolela meningitis in ostala slepa in gluha. Njena učiteljica jo je vpeljala v življenje in Helen konča najprej gimnazijo, potem še univerzo in dobi doktorat iz književnosti. Postala je tudi slavna pisateljica.

Roger Vailland: Igra življenja. Pisatelj opisuje življenje Rodrigue, uradnika na ministertvu, njegovo prisiljeno poroko. Spremlja ga skozi burno in napeto življenje, prav tako njegovo življenjsko družico.

Edna O'Brien: Dekleta z dežele. Irska pisateljica opisuje svojo mladost v zaostalem kra-

KLUBSKO PRVENSTVO POSAMEZNIKOV

V drugem kolu in nadaljevanju prvega so bili doseženi naslednji boljši rezultati: Klobučar 436, Serčič 403, S. Dravinec 401, Lužar 398, I. Dravinec 398 itd. Po dveh nastopih se je 12 tekmovalcev uvrstilo v nadaljnjo tekmovanje, in to: Klobučar 851, Istenič 791, Zabukovec 789, Rolih 786, Pate 783, Blažič 783, S. Dravinec 782, Zupančič 779, Bojanc 776, Dolinar 773, I. Dravinec 772 in Čavlovič 768.

V prvem kolu 200 lučajev pa so bili doseženi tile rezultati: Zupančič 839, S. Dravinec 823, Zabukovec 818, Rolih 817 itd. Še vedno je v vodstvu Klobučar s 1636 podrtimi keglji, drugi je Zupančič (1618), sledijo Zabukovec (1607), S. Dravinec (1605) in Rolih (1603).

Pri ženskah je po dveh nastopih v vodstvu Majda Konda (750), sledijo Kacin (698), Koprivnik (683), Šafar (663) itd.

ju, polnem predsodkov in revščine. Knjiga je polna ljubezenskih zgodb, smeha, solza in šegavosti, s katero so ta dekleta iz dežele premagovala zaostalost rodnega kraja.

Koršunov: Drevored v dežju. Iskreno napisana knjiga o življenju sovjetske mladine in njenih usodah. Knjiga, ki jo od začetka do konca prebereš z užitkom.

Sadež Hedajat: Hajdi Aga. Roman je kritična satira, v kateri pisatelj opisuje lik pretkarnega trgovca prekupčevalca. Pisatelj se zavzema za pravice izkoriščenega ljudstva v takratni perzijski družbi.

ZIMSKA LIGA DOLENJSKE

Končala se je zimska liga Dolenjske v disciplini 6 x 200 lučajev. V zadnjih treh nastopih sta Novoteksovi ekipi dosegli naslednje rezultate:

NOVOTEKS I : KRŠKO 4824 (Klobučar 761, Istenič 814, S. Dravinec 818, Rolih 832, I. Dravinec 783, Zupančič 816); **ČATEŽ** 4841 (Klobučar 818, Istenič 779, S. Dravinec 817, Rolih 854, I. Dravinec 786, Zabukovec 787); **NOVO MESTO** 4826 (Klobučar 807, Istenič 782, S. Dravinec 855, Rolih 762, I. Dravinec 816, Zabukovec 804). Ekipa ima v 5 nastopih povprečje 801 podrti keglj (S. Dravinec 822, Rolih 809, Klobučar 802, Istenič 801).

S temi rezultati je ekipa zasedla 4. mesto, kar je odličen uspeh, če vemo, da discipline 200 lučajev naši kegljači ne morejo trenirati, ker imamo premalo sredstev za plačilo dragih kegljišč.

NOVOTEKS II : KRŠKO 4681 (Pirc 813); **ČATEŽ** 4417 (Mohorič 763); **NOVO MESTO** 4504 (Mohorič 771). V 5 nastopih je ekipa podrla poprečno 758 kegljev, posamezno pa je bil najboljši Mohorič (784). Ekipa je sicer zasedla zadnje mesto, vendar so njihovi rezultati zadovoljivi.

Ženska ekipa mora odigrati še eno kolo na kegljišču v Novem mestu, vendar bodo tekmovalke skoraj zanesljivo osvojile 4. mesto za ekipami Pionirja, Krke in Trebnjega. Sicer pa so do sedaj dosegle naslednje rezultate: Trebnje: 1971 (Konda Majda 353); Krško 2061 (Zupančič 367, Koprivnik 364); Čatež: 1990 (Štaniša 371).

Toma Momirovski: Leta nepečnosti. Ta roman je vrh pisateljevega knjižnega ustvarjanja. Med široko zajetim življenjem ljudi svoje rodne Makedonije se pisatelj pomudi ob čudovitih opisih Ohridskega jezera in njegove okolice.

Vsi ti romani so po svoji vsebini tako zanimivi, da bodo vsakega bralca pritegnili. Cena v platno vezane zbirke je 200,00 din, broširane 120,00 din.

Mesečna ljudska revija Obzornik stane 70,00 din. V tej reviji je veliko zanimivega, kar pritegne številne stare in mlade bralce.

Poleg že omenjenih knjig lahko dobite tudi Poezije dr. Franceta Prešerna, ki jih je pripravil znani prešernoslovec dr. Anton Slodnjak. Knjiga obsega vse znane Prešernove pesmi, dodana pa je poleg kratkega življenjepisa tudi daljša razlaga in pripombe k posameznim pesmim, tako da bo knjiga dobrodošla tudi dijakom. Broširana izdaja z barvnim plastificiranim ovitkom stane 35,00 din, vezana v celo platno pa 60,00 din.

Iz vsega tega je razvidno, da so knjige res primerne za vsako družino, zato pričakujem, da bo v letošnjem letu število naročnikov še naraslo.

Zaupnik
Prešernove družbe
JUSTIN KRANJČIČ

Novoteks

NOVOTEKS je glasilo tekstilne tovarne Novo mesto. Izhaja vsako prvo sredo v mesecu v nakladi 3400 izvodov. Urejuje ga izdajateljski svet: Franc Pavlin, Teodora Kovačič, Konrad Mehle, Marinka Miklič, Anton Pezdirc, Andrej Počrvina, Slavko Polak in Miran Simič. Predsednik izdajateljskega sveta je Andrej Počrvina. Odgovorni urednik Danilo Kovačič. Uredništvo in uprava: Novoteks, Novo mesto, Foersterjeva 10. Stavak, filmi in prelom: ČZP Dolenjski list, tiska Knjigotisk Novo mesto.